

Justitieutskottets betänkande 2018/19:JuU7

Återinförande av direktförverkande i samband med föreläggande av ordningsbot

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till ändring i rättegångsbalken. Lagförslaget innebär ett återinförande av möjligheten att förena ordningsbot med förverkande och annan sådan särskild rättsverkan. Ändringen är av rättelsekaraktär och medför att rättsläget fram till den 1 juli 2018 återställs.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

Behandlade förslag

Proposition 2017/18:302 Återinförande av direktförverkande i samband med föreläggande av ordningsbot.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Återinförande av direktförverkande i samband med föreläggande av ordningsbot.....	5
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	6
Propositionen	6
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	7

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Återinförande av direktförverkande i samband med föreläggande av ordningsbot

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i rättegångsbalken.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:302.

Stockholm den 15 november 2018

På justitieutskottets vägnar

Fredrik Lundh Sammeli

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Fredrik Lundh Sammeli (S), Tomas Tobé (M), Petter Löberg (S), Carl-Oskar Bohlin (M), Adam Marttinen (SD), Maria Strömkvist (S), Johan Hedin (C), Linda Westerlund Snecker (V), Kristina Axén Olin (M), Katja Nyberg (SD), Joakim Sandell (S), Carina Ödebrink (S), Rasmus Ling (MP), Ingemar Kihlström (KD), Richard Jomshof (SD), Juno Blom (L) och Magnus Oscarsson (KD).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlar utskottet proposition 2017/18:302 Återinförande av direktförverkande i samband med föreläggande av ordningsbot. I propositionen föreslår regeringen ett återinförande av möjligheten att förena föreläggande av ordningsbot med förverkande och annan sådan särskild rättsverkan.

Inga motioner har väckts med anledning av förslaget.

Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2.

Lagförslaget är av rättelsekaraktär och innebär att rättsläget fram till den 1 juli 2018 återställs. Enligt regeringen är lagförslaget författningstekniskt och även i övrigt av sådan art att det skulle sakna betydelse att begära ett yttrande från Lagrådet. Lagrådets yttrande har därför inte begärts.

Utskottets överväganden

Återinförande av direktförverkande i samband med föreläggande av ordningsbot

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till ändring i rättegångsbalken. Lagförslaget innebär ett återinförande av möjligheten att förena ordningsbot med förverkande och annan sådan särskild rättsverkan.

Propositionen

En möjlighet till förverkande och annan sådan rättsverkan vid föreläggande av ordningsbot återinförs

Regleringen i 48 kap. 2 § tredje stycket rättegångsbalken omfattade i sin lydelse fram till den 1 juli 2018 såväl strafföreläggande som föreläggande av ordningsbot. Genom en lagändring som trädde i kraft den 1 juli 2018 begränsades tredje stycket till att omfatta endast strafförelägganden. Av proposition 2017/18:86 Mer ändamålsenliga bestämmelser om rättsliga biträden framgår att någon sådan ändring inte var avsedd. Av förbiseende föll hänvisningen till ordningsbot bort, vilket medförde att tredje stycket som tidigare omfattade såväl strafföreläggande som ordningsbot nu endast omfattar strafföreläggande.

Enligt regeringen bör den ordning som gällde fram till den 1 juli 2018 återställas, och 48 kap. 2 § tredje stycket rättegångsbalken bör således ändras till att omfatta även föreläggande av ordningsbot. Förslaget innebär att regleringen av förverkande och annan sådan särskild rättsverkan blir tillämplig även i fråga om föreläggande av ordningsbot. Detsamma gäller kostnader för vissa provtagningar och analyser i samband med föreläggande av ordningsbot.

Ikraftträdande

Regeringen föreslår att lagändringen ska träda i kraft den 1 januari 2019. Förslaget syftar till att återställa den ordning som gällde före den 1 juli 2018, och därför anser regeringen att lagändringen bör träda i kraft så snart som möjligt.

Utskottets ställningstagande

Propositionen har inte lett till några motionsyrkanden eller andra invändningar under utskottsbehandlingen. Utskottet anser att regeringens lagförslag är ändamålsenligt utformat och att det bör antas.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2017/18:302 Återinförande av direktförverkande i samband med föreläggande av ordningsbot:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i rättegångsbalken.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i
rättegångsbalken

Härigenom föreskrivs att 48 kap. 2 § rättegångsbalken ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

48 kap.2 §¹

Straffföreläggande enligt detta kapitel innebär att den misstänkte föreläggs ett bötesstraff, efter vad åklagaren anser att brottet bör föranleda, som den misstänkte får godkänna omedelbart eller inom en viss tid. Under de förutsättningar som anges i 4 § andra stycket får straffföreläggande avse villkorlig dom eller en sådan påföljd i förening med böter. Av 5 a § framgår att ett straffföreläggande också får omfatta ett enskilt anspråk som avser betalningsskyldighet.

Föreläggande av ordningsbot enligt detta kapitel innebär att den misstänkte föreläggs ett bötesstraff, efter vad som bestämts enligt 14 §, som han eller hon får godkänna omedelbart eller inom en viss tid.

Om ett brott är förenat med egendoms förverkande, annan sådan särskild rättsverkan eller särskild rättsverkan i form av avgift enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond, ska också en sådan särskild rättsverkan omfattas av ett straffföreläggande. Detsamma gäller kostnad för provtagning och analys av blod, urin och saliv som avser den misstänkte och som har gjorts för utredning om brottet. I fråga om sådan kostnad tillämpas bestämmelserna om särskild rättsverkan.

Om ett brott är förenat med egendoms förverkande, annan sådan särskild rättsverkan eller särskild rättsverkan i form av avgift enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond, ska också en sådan särskild rättsverkan omfattas av ett straffföreläggande *eller ett föreläggande av ordningsbot*. Detsamma gäller kostnad för provtagning och analys av blod, urin och saliv som avser den misstänkte och som har gjorts för utredning om brottet. I fråga om sådan kostnad tillämpas bestämmelserna om särskild rättsverkan.

Om ett brott är förenat med företagsbot ska boten också föreläggas genom straffföreläggande som den misstänkte får godkänna.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹ Senaste lydelse 2018:533.